

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

Crl. ਏ. ਨੰਬਰ 418/1995 ਦਾ ਡੀ.ਬੀ

8 ਫਰਵਰੀ, 2000

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - ਐੱਸ. 302/34—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਵੋਲ. III, ਅਧਿਆਇ 13-A — Rl. 2—ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934, ਵੋਲ. 3 - ਆਰ.ਐਲ. 25.21—ਗੰਭੀਰ ਸੜਨ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ—ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ — ਆਰ.ਐਲ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 2 ਲਈ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। “ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ”—ਕੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ — ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਨਹੀਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 13-ਏ, ਵਾਲੀਅਮ 3 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ "ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ" ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਕਲਾਜ਼ 2 ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ "ਮੌਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਜ਼ੀਫ਼ੇਦਾਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ" ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਟੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, "ਜੇਕਰ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ"।

(ਪਰਾ 22)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਵਾਲੀਅਮ 3 ਦੇ ਅਧਿਆਇ 13-ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 25.21 ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ 'ਤੇ ਬਿਆਨ. PC ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸ਼ੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿੱਟ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਪਰਾ 25)

ਆਰ.ਐੱਸ.ਚੀਮਾ, ਜੇ.ਐੱਸ. ਵੜੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ
ਰਾਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਡਾ.ਏ.ਆਰ.ਸਿੱਧੂ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) 25/26 ਜਨਵਰੀ 1994 ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 95% ਸੜ

ਗਈ ਸੀ। 28 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਦੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ਤੜਕੇ, ਉਸਨੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਝੱਲਦਿਆਂ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ - ਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ - ਜੀਜਾ (ਪਤੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ) 'ਤੇ ਧਾਰਾ 302/34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ 200 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(2) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਪੁਸ਼ਪਾ ਖੁਦ। ਉਸਨੇ 26 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.05 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਮੇਰਾ 'ਦੀਵਾਰ' ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ) ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੇਰੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ 25 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ 12.00 ਵਜੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਘਰ ਆਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਕਿਉਂ ਪੀਤੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕੂਲਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਿਆ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਕੱਢ ਕੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਛਿੜਕ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਸੋਟੀ ਕਿਸ ਨੇ ਜਗਾਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਰੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਹੌਡ ਪੰਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਚੀਕ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਹੁਰੇ ਜਾਗ ਪਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਆ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਗੱਡੀ (ਗੱਡੀ) ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਫਿਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਖੁਦ ਗੱਡੀ (ਗੱਡੀ) ਲੈ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ ਮੇਰੇ ਜੇਠ (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜੀਜਾ) ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦੇਣ। ਫਿਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੀਜੀਆਈ ਲੈ ਆਏ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹੀ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਬਰ ਦੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ

RO and AC

(Sd.)। . . ,

ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ)

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਪੂਰੇ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਨ ਸੀ।

(Sd.)। . . ,

ਪੀ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ,
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ,
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
26.1.94 ਸਵੇਰੇ 11.40 ਵਜੇ"

(Sd.) . . . ,

Dr. Uttam, SMO,
26.1.94 at 11.40 AM.

(3) ਇਹ ਬਿਆਨ ਇੰਚਾਰਜ, ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ, ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣਾ ਬਨੂੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 307 ਆਈ/34 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਸਾਬਕਾ .ਪੀ.ਸੀ. FIR Ex.PC/2 ਹੈ। ਜੇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ 27 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.15 ਵਜੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਪੁਸ਼ਪਾ ਦੀ 28 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਤੜਕੇ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307/34 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 302/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ASI ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (PW9) "ਮੁਰਦਾ ਘਰ" PGI, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਬਕਾ ਹੈ. ਪੀ.ਜੀ. ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਿਊ 1) ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਸੂਦ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

(4) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ, ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ.

(5) ਡਾਕਟਰ ਰਵੀਚਰਨ ਸਿੰਘ (PW4) ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਸੈਕਟਰ 16, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ: ਰਜਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ੀਮਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਪੁਸ਼ਪਾ। ਉਸ ਨੂੰ "ਪੂਰੇ ਪੇਟ ਦੀ ਕੰਧ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 2 ਤੋਂ 3 ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ ਸੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ"। ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਤ "ਵਿਆਪਕ ਜਲਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਦਮੇ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਾਹ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ " ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜਿਹਾ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਚਿਹਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦਾ ਹਰ ਹਿੱਸਾ ਸੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਪੇਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕੰਧ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇਸੈਪਟੀਸੀਮੀਆ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਸ ਬਣਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧੂਏਂ ਦੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਸੀ।" ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਸੜਨਾ ਆਤਮਘਾਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।"

(6) ਡਾ. ਅਨੰਤ ਸਿਨਹਾ (ਪੀਡਬਲਿਊ 5) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਨੰਬਰ 183261 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ 28 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੀਜੇ, ਡਾ. ਅਨਿਲ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਬੋਪ ਦੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਰੋਜ ਸੂਦ ਸਵੇਰੇ 7.45 ਵਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ "ਲਿਖਤ ਸਾਬਕਾ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਬੈੱਡ ਹੈੱਡ ਟਿਕਟ ਵਿਚ ਡੀਬੀ ਡਾ. ਅਵਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਵੀ ਸੀ ।

(7) ਡਾ. ਹੇਮੰਤ ਹਾਰਡੀਕਰ, (PW6) ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਿਖੇ ਜੂਨੀਅਰ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ, ਜਨਰਲ ਸਰਜਰੀ, ਸਨ। ਉਸਨੇ "ਸੂਚਨਾ ਐਕਸ. ਅਫਸਰ ਇੰਚਾਰਜ, ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ, ਪੀਜੀਆਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੀ.ਕੇ. ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਰ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(8) ਡਾ. ਉੱਤਮ ਕੁਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 7) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਕਾ ਪੀਏ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ "ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਰੀਜ਼ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਸੀ"। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਸ. PB/1, ਉਸਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ "ਮਰੀਜ਼ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਫਿੱਟ ਸੀ"। ਉਸਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੂੰ "ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ" ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ "ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ। " ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ. ਪੀ.ਡੀ. ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤੰਨ ਸੀ " ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 5.30 ਵਜੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਟੀਟੀ (ਟੈਟਨਸ ਟੈਕਸਾਇਡ) ਦਾ ਟੀਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸੈਡੇਟਿਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਆਮ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਨ " ਉਸਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਜਲਣ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ

ਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਾਬਕਾ. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਪੀੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(9) ਇਹ ਸਾਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਹੈ।

(10) ਜੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ (PW1), ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼੍ਰੀ PK ਸ਼ਰਮਾ (PW2), ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, PGI, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ-ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (PW3) ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.8), ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ, ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.9), ਥਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਨ।

(11) ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਕਾਂਸਲ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। 26 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਭਤੀਜੇ ਅਭੈ ਸੂਦ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਲੜਕਾ) ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਨੂੰ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸੂਦ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਬਾਬੂ ਸੂਦ ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ-ਰਣਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਜਸਪਾਲ ਨਾਲ ਪੀਜੀਆਈ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਸਟਰੈਚਰ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਬਾਬੂ ਸੂਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਰਨੀਆਂ ਫੜ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਟੂਟੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਜੀਆਈ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬੂ ਸੂਦ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ—ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਘਰੇਲੂ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਰਣਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ 2,00,000। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਣਧੀਰ ਕੁਮਾਰ "ਉਸਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ"

ਕਰਜ਼ਦਾਰਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸੀ
ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਰਣਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਕਥਿਤ ਮੰਗ ”

(12) ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. 3) ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ASI ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (PW8) ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪ. 9) ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(13) ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਸਮੇਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਰਣਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਲਈ

2 ਲੱਖ ਇਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉਧਾਰ 'ਤੇ ਕੱਪੜਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਰਣਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮ੍ਰਿਤਕਾ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੜਵਾਹਟ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਹਾਲਤ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ।

(14) ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈ।

(15) ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਸ.ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 13-ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਖੰਡ 3 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 25.21, ਵਾਲੀਅਮ 3। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(16) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਡਾਕਟਰ ਅਨਮੋਲ ਰਤਨ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸੀ | ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

(17) ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ:-

- (i) ਬਿਆਨ ਹੈ ਸਾਬਕਾ. ਪੀਸੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ?
- (ii) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਸੰਭਵ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ?

ਰਜਿ: (i):

ਬਿਆਨ ਹੈ ਸਾਬਕਾ. ਪੀਸੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ?

(18) ਇੱਕ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਹੈ। ਇਹ ਮਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੱਚਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨ ਦੀ ਫਿੱਟ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ।

(19) ਇਹ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਮਈ 1966 ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ 13-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਵਾਲੀਅਮ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰੀਮਬੂਲੇਟਰੀ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ" ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ

ਅਟੱਲ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਆਪਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(20) ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 3 ਦੇ ਨਿਯਮ 25.21 ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(21) ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯਮ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

(22) ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ।—

(1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੇਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ

ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ, ਮੌਤ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਜ਼ੀਫ਼ੇ ਵਾਲੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ।

(22) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ "ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ" ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਕਲਾਜ਼ 2 ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ "ਮੌਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਜ਼ੀਫ਼ੇਦਾਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ" ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਟੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 'ਜੇਕਰ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ', ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(23) ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ

ਦੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 13-ਏ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 25.21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇਗਾ।

(24) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ? 26 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਛੁੱਟੀ ਹੈ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜੇ ਹੋਰ, ਇਹ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਚੈਕਅੱਪ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਉੱਤਮ ਕੁਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 7) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ।

(25) ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 26 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਇੱਕ ਛੁੱਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 25.21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ 'ਤੇ ਬਿਆਨ. PC ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿੱਟ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

(26) ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੇ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕ੍ਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਡਾ. ਉੱਤਮ ਕੁਮਾਰ (PW7) ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ PK ਸ਼ਰਮਾ (PW2) ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਕਥਨ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੱਤ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਸਟਿਕ ਜਗਾਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ "ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮਾਚਿਸ-ਸਟਿਕ ਕਿਸਨੇ ਜਗਾਈ ਸੀ"। ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਇਮਾਨਦਾਰ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਸੀ।

(27) ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਐਕਸ. ਡੀ.ਬੀ., 'ਸਟੇਵ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1) ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਕਰਣ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(28) ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਿਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਲੀ ਸਰੋਜ ਸੂਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਟੇਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਨੂੰ

ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸਾਬਕਾ. ਪੀ.ਸੀ. ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਕੇਸ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਸੀ, ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(29) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਰਸਿ: (ii)

ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਸੰਭਵ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ?

(30) ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਗੈਰ-ਵਿਵਾਹਿਕ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ?

(31) ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ* ਬੱਚੇ ਸਨ। ਆਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਲਈ ਕਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਲਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ?

(32) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਕਰੀਬ ਘਰ ਆਏ ਸਨ। ਉਹ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰਪੱਖ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਕ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(33) ਐਮ ਬੀ . ਚੀਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਰਅਸਲ ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 1) ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(34) ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ - ਪਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸਰੋਜ ਸੂਦ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸਰੋਜ ਸੂਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਬਾਹਰ ਮਰੀਜ਼ ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ 'ਤੇ. ਡੀ.ਬੀ., ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(35) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਔਰਤ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਪਕਾਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਉਸ ਦੇਰ ਰਾਤ ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਪਿੰਡ ਕਾਂਸਲ ਵਿਖੇ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ (ਪ. 1) ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 26 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ

ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 2000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੋਂ 2 ਲੱਖ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਕਹਾਣੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(36) ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਕਿਵੇਂ ਝੱਲੀਆਂ? ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸੱਚੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(37) ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਂ ਵੀ ਬੇਵਕੂਫ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(38) ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮੰਨਿਆ ਹੋਵੇ।

(39) ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ।

(40) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।

(41) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(42) ਹੋਰ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

(43) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਵੀ.ਐਸ. ਅਗਰਵਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.
ਈਸ਼ਵਰ ਸਵਰੂਪ ਸ਼ਰਮਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਜਗਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਜਵਾਬਦਾਰ
1998 ਦਾ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 5261
26 ਨਵੰਬਰ, 1999

ਹਰਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰੀ (ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1973 — S. 4- RenC —
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ — ਕਿਰਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ — ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ —
ਸਹਿਮਤ ਕਿਰਾਇਆ — ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਕਿਰਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ। 'ਕਿਰਾਇਆ' ਦਾ ਮੁਦਲਾ ਅਰਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਹੈ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ
ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਕਿਲ੍ਹੇ I ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ
ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਸੀਦ ਹੈ।

(ਪਰਾ 11)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਇਆ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ
ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ
ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ
ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਪਰਾ 12)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਸ਼ੋਕ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਨਿਲ ਖੇਤਰਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ .
ਰਵੀ ਕਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਵੀ.ਐਸ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਈਸ਼ਵਰ ਸਵਰੂਪ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਪਟੀਸ਼ਨਰ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ)